

Chrámů z nejstarších dob, z 8. a 7. století, měly řadu specifíků – jednalo se o stavby buď zcela nebo částečně dřevěné, které ještě nebyly postavené v kanonických řeckých architektonických řádech, typické jsou výrazně podlouhlé půdorysy (zřejmě kvůli snažšímu zastřešení). Je u nich také běžnější dělení celly jednou řadou sloupů. K ustálení stavebních slohů i půdorysů chrámů začalo docházet až v průběhu 6. století.

Nejjednodušší půdorys se nazývá IN ANTIS a jde vlastně jen o cello s předsíní, ve které mezi antami (což jsou vytažené boční stěny celly ukončené polosloupy, pilastry) stojí dva sloupy. Setkáme se s ním hlavně u pokladnic nebo také jako s jedním prvků v propylajích, honosných vstupních branách. Obohacenou variantou je DVOJITÝ IN ANTIS, který má za cellou ještě opisthodomos.

V případě, že před předsíní stojí jedna řada sloupů, hovoříme o tzv. PROSTYLU, počet sloupů bývá většinou čtyři. I zde existuje dvojitá varianta zvaná AMFIPROSTYLOS. Nejznámějším příkladem amfiprostyly je chrámek Athény Níké na Akropoli.

Připojením bočních řad sloupů vznikl chrám se sloupovým ochozem známý jako PERIPTEROS, asi nejběžnější varianta řeckého chrámu vůbec. v průčelí měly tyto chrámů většinou šest sloupů, ale mohlo jich být také osm (jako třeba u Parthenonu), deset i dvanáct. Nazývají se potom HEXASTYLOS, OKTASTYLOS, DEKASTYLOS a DÓDEKASTYLOS – sudý počet byl vhodný zvláště proto, že pak střední interkolumnium korespondovalo se vstupem do předsíně a lodi. Lichý počet byl dost vzácný a používal se, když měl chrám třeba dvojí zsvěcení nebo zdvojený vchod. Co se počtu sloupů na delší straně týče, v klasické podobě odpovídal dvojnásobku počtu z průčelí plus jedna (takže u hexastyly $6 \times 2 + 1 = 13$). Již byl řečeno, že ve starších dobách byly chrámů delší a měly tedy na délku více sloupů, naopak v helenismu docházelo někdy ke zkracování chrámů o jeden i více sloupů. Variantou peripteru byl PSEUDOPERIPTEROS, kde na bočních stranách nebyla řada pravých sloupů, ale jen polosloupy, to však bylo častější až v římské architektuře.

Nejmonumentálnější variantou chrámu byl DIPTEROS, chrám obehnaný dvojitým sloupovým ochozem. Časté jsou v maloasijském prostředí, tedy v iónském stylu, krepida u nich měřívá přes 100 metrů, na šířku mívají přes 50 metrů. Méně nákladný na čas, práci i finance, ale s velmi podobnou estetickou hodnotou byl PSEUDODIPTEROS, u kterého byla vynechán vnitřní sloupový ochoz, sloupy se tedy nacházely v dvojnásobné vzdálenosti od celly, než tomu bylo u peripterálních chrámů.

Kruhových staveb bylo v řecké architektuře známo málo a bývaly malých rozměrů. Byl to jednak KRUHOVÝ PERIPTEROS a MONOPTEROS. Ten se od předchozího lišil tím, že byl složen jen ze sloupů, chyběla zde vnitřní zeď.